

Spis treści

5 Wstęp

Konstantyn Wielki

Dioklecjan

- 9 Flawiusz Wopiskus: wydarzenia pomiędzy Ktezyfontem a Nikomedią
- 12 Czy istniał Flawiusz Wopiskus?
- 13 Trzeci wiek cesarstwa
- 15 Kariera Dioklecjana
- 18 Laktancjusz: portret cesarza
- 19 Tetrarchia
- 22 Armia i podatki
- 25 Taryfa cen maksymalnych
- 27 Wielkie budowle
- 29 Sytuacja inteligencji
- 32 Maksymian
- 33 Galeriusz
- 36 Konstancjusz
- 39 Nad Dunajem, Nilem, Eufratem
- 43 Ceremonie i urzędy
- 46 Manichejczycy
- 49 Dioklecjan i wróżbici
- 50 Chrześcijaństwo
- 54 Narady w Nikomedii
- 56 Nikomedia, luty i marzec roku 303
- 58 Edykt drugi i trzeci
- 60 Choroba Dioklecjana
- 61 Spór o następców
- 64 Nikomedia, 1 maja roku 305

Droga z Yorku do Rzymu

- 67 Nowa tetrarchia
- 68 Rządy Galeriusza
- 70 Ucieczka Konstantyna
- 71 Śmierć Konstancjusza
- 72 Cezar Konstantyn
- 74 Maksencjusz
- 76 Konstantyn i Frankowie
- 77 Fausta
- 79 Próba zamachu stanu w Rzymie
- 80 Zjazd w Karnuntum
- 82 Jedno Imperium, sześciu cesarzy
- 83 Zamach stanu w Arelate
- 84 Marsylia
- 86 Ostatni spiszek i śmierć Maksymiana
- 88 Konstantyn i Apollon
- 91 Nowy rodowód Konstantyna
- 93 Choroba Galeriusza
- 95 Edykt tolerancyjny Galeriusza
- 96 Rządy Maksymina Dai
- 99 Wyznanie wiary Maksymina Dai
- 101 Rok 312 na Wschodzie
- 103 Rządy Maksencjusza
- 105 Nowe koalicje
- 106 Konstantyna marsz na Rzym
- 107 Bitwa przy moście Mulwijskim

110	Legenda znaku: monogram na tarczach	156	Dzień Słońca
113	Gwiazda sześcioramienna	159	Edykty o magii i wieszczaniu
114	Legenda znaku: pomnik Konstantyna	161	Laktancjusz i Konstantyn
116	Legenda znaku: zjawisko na niebie	162	Sprawa wyzwoleń, prawo do spadków, sądy biskupie
118	„Przekłeta zaraza donosicieli”	164	Przygotowania do wojny
	Od Mediolanu do Nicei	166	Hadrianopol, Bizancjum, Chryzopolis
120	Zjazd w Mediolanie	168	Bogowie i wojska
121	Bitwa na błoniu Ergenus	170	Nowe zadania
124	Licyniusz i chrześcijanie	172	Przygotowania do soboru
125	Tak zwany edykt mediolański	173	Sobór w Nicei
127	Śmierć Maksymina Dai	175	Po soborze
128	Konstantyn do Anulina i Cecyliana		Konstantynopol
130	Początki schizmy afrykańskiej	177	Sprawa Kryspusa i Fausty
133	Donatus	179	Matka cesarza w Palestynie
135	Lateran i Arelate	181	Bazyliki Rzymu
138	Konstantyn w Trewirze	183	Miasto Konstantyna
139	Pierwszy konflikt z Licyniuszem	186	Konstantyn i Atanazjusz
141	Łuk triumfalny	188	Świątynie i finanse
142	Sylwester	190	Wojny, armia, weterani
144	Dalszy ciąg sprawy donatystów	193	Nowy kształt społeczeństwa
146	Konstantyn w Serdice-Sofii	196	Nauczyciele, lekarze, architekci
148	Powrót do ojczyzny	197	Nowe urzędy
150	Rządy Licyniusza	199	Śmierć Konstantyna
151	Początki arianizmu	203	Przypisy
154	Polityka religijna Licyniusza	207	Bibliografia

Ród Konstantyna

211	List pod purpurowym płaszczem	240	Literatura, teatr, igrzyska
213	Trzynasty apostoł	242	Ogród pod Nikomedią
215	Spadkobiercy	244	Antiochia, Rzym, Aleksandria
217	Testament wypełniony	245	Kuszenie świętego Antoniego
219	Matka Juliana	248	O demonach
222	Spotkanie nad Dunajem	249	Pustelnik w Aleksandrii
224	Sprawa Atanazjusza	251	Powtórne wygnanie Atanazjusza
226	Powrót Atanazjusza	252	Marcellus z Ancyry
228	Sprawy Wschodu	254	Błoto rzeczki Alsy
229	Konstancjusz jako wódz	255	Nowy pan Zachodu
232	Konstancjusz jako władca	257	Atanazjusz i śmierć Konstantyna II
234	Dzieło i świat Ammiana	258	Synody w Rzymie i w Antiochii
236	Konstancjusz jako chrześcijanin	259	Śmierć Euzebiusza i rozruchy w Konstantynopolu
238	Euzebiusz i Paweł		

- 262 Macellum
 263 Julian o swym pobycie w Macellum
 264 Oczyma świadka stronnicego
 266 Pobożny kleryk Julian
 268 Jerzy z Kapadocji
 270 Atanazjusz i sprawa nowego synodu
 272 Rozłam w Serdice
 273 Uchwały synodu w Serdice
 274 Nowy biskup Antiochii
 276 Triumf Atanazjusza
 278 Pożegnanie z Macellum
 280 Libaniesz
 283 Libaniesz o Julianie
 285 O potrzebie prześladowania pogan
 288 Upadek i śmierć Konstansa
 290 Magnencjusz
 292 Wetranon
 294 Nepocjan
 295 Oblężenie Nizibis
 297 Rokowania i głos z nieba
 298 Purpura Wetranon
 300 Cezar Gallus i cesarz Decencjusz
 301 Bitwy i rokowania
 304 Pierwsze starcia pod Mursą
 305 Bitwa pod Mursą
 307 Synod w Sirmium
 308 Magnencjusz w Akwilei
 310 Upadek Magnencjusza
 312 Germanie w Galii
 314 W Lugdunum i w Rzymie
 315 Uroczystości w Arelate
 316 „Ten diabeł Magnencjusz”
 319 Synod w Arelate
 320 Persowie, Beduini, Żydzi
 322 Zbrodnie Gallusa
 325 Męczennik Babyłas i rozkosze Dafne
 327 Gallus i nauki Aecjusza
 329 Głód i rozruchy
 330 Domicjan i Moncjusz
 332 Procesy i śledztwa na Wschodzie
 333 Sędzia Ursycyn
 336 Procesy i śledztwa na Zachodzie
 337 Przełom
 339 Julian w Pergamonie
 342 Julian i Maksymus
 345 Rozruchy w Cabillonum
 346 Nad górnym Renem
 348 Odwołanie Ursycyna
 349 Obyczaje Rzymian
 353 Agnieszka i Konstancja
 356 Obawy i nadzieje cezara Gallusa
 358 Podróż Gallusa
 359 Ostatnie dni Gallusa
 361 Ursycyn w niebezpieczeństwie
 362 Oskarżenia o sny
 363 Julian o swym bracie
 364 Julian i biskup Troi
 366 Miesiące trwogi
 367 Synod w Mediolanie
 369 Euzebia piękna i dobra
 371 Pijatyka w Sirmium
 372 Walki nad Jeziorem Bodeńskim
 374 Spisek przeciw Sylwanusowi
 376 Nowa afera fałszerstw
 378 Cesarz Sylwanus
 380 Nocna narada w mediolańskim pałacu
 381 Ammian Marcellinus: wyprawa przeciw Sylwanusowi
 383 Julian w Atenach
 385 Życie studenckie w Atenach
 387 Dwa portrety Juliana
 389 Po upadku Sylwanusa
 390 Wielki najazd germański
 391 Pożegnanie Aten
 393 O przyszłość Juliana
 394 Dziej się wola bogów
 396 Pożegnanie z brodą
 397 Śmierć purpurowa
 399 Książki
 400 Ten odnowi świątynie bogów!
 403 Przypisy
 405 Bibliografia

Julian Apostata

- Wienna i Mediolan**
- 409 Wienna
412 Portrety
415 Będąc mężczyzną i Rzymianinem
417 Noce Juliana
419 Helena i Euterios
421 Oribazjos
424 Ustawa i przekonania
425 Sprawa Atanazjusza i list
 Hozjuszowy
428 Noc w kościele Świętego Teonasa
430 Biskup Hilariusz
432 Droga z Wienney do Reims
435 Droga z Reims do Kolonii
439 Nad górnym Renem
- Rzym**
- 441 Prefekt i biskup Rzymu
443 Cesarz i biskup Rzymu
444 Liberiusz i Feliks
446 Oblężenie Sens i sprawa
 Marcellusa
448 Panegiryki
451 Dlaczego Rzym?
452 Wjazd do Rzymu
455 Rzymscy poganie i chrześcijanie
456 Zwiedzanie Rzymu
457 Obelisk Konstancjusza
459 Znad Tybru ku Dunajowi
- Argentorate**
- 461 Sewerus, Barbation, Walentynian
464 Wyspy Renu i żniwa germańskie
465 Droga ku Argentorate
467 Bitwa pod Argentorate
470 Los Chnodomara
472 Ursycyn powraca na Wschód
474 Julian za Renem
- Sirmium i Paryż**
- 477 Mój miły Paryż
479 Florencjusz
480 „Niezły sposób rządzenia”
481 Drugi synod w Sirmium
- 483 Listy króla królów i cesarza
485 Walki nad Dunajem i sprawa
 Barbationa
486 Nad Mozą i dolnym Renem
488 Okręty z Brytanii
489 Powrót jeńców
491 Śmierć Nikomedii
492 Żałoba Libaniasza
493 Trzeci synod w Sirmium
496 Powrót Liberiusza
497 Jerzy w Aleksandrii
498 Zimą roku 359
499 Delfidiusz
501 Pożegnanie z Salutiuszem
504 Alipiusz i Priskus
507 Julian i Helios
510 Nowa wyprawa za Ren
513 Prefekt Anatoliusz
514 Zagłada Limigantów
515 Credo datowane i sobór
 podzielony
- Amida i Paryż**
- 518 Rachmistrz Antonin
520 Ammian: z Nizibis do Amidy
522 Pochód Persów
525 Ammian: zasadzka pod Amidą
527 Obrońcy Amidy
529 Dwie strzały
531 Oblężenie
532 Nocna wycieczka za mury
534 Ostatnie dni Amidy
535 Ammian: jak uciekłem z Amidy
536 Zemsta i łaska króla królów
537 Delegacje synodów
539 Synod w Konstantynopolu
540 Dymisja Ursycyna
542 Sprawy Brytanii
542 Paryż i Konstantynopol
544 Wzburzenie
545 Julian: lutowa noc w Paryżu
547 Koronacja w Paryżu
548 Pierwsze dni nowej władzy
550 Młoda odrośl starego drzewa

- 551 Lupicyn i Florencjusz
 552 Postawa Konstancjusza
 553 Julian do Konstancjusza
 555 Odpowiedź Konstancjusza
 556 Misja Leonasa
 557 Ren, Dubis, Rodan
 558 Singara i Bezabde
 560 Amida i Bezabde
- Sirmium i Naissos**
 562 Śmierć Euzebii i Heleny
 563 Święto Epifanii i przepowiednie
 565 Zbrojenia i dyplomacja
 566 Sprawa Wadomara
 568 Dylematy i plany
 569 Przysięga
 571 Znad Renu ku Dunajowi
 572 W Sirmium i w Naissos
 573 W Edesie i w Hierapolis
 576 Wojna propagandowa
 578 Julian i Konstancyn Wielki
 579 Aureliusz Wiktor
 581 Miasta w szacie młodzieńczej
 582 Mierząc czas mnogością dzieł
 583 Akwileja
 585 Ostatnia podróż Konstancjusza
- Konstantynopol**
 588 Radość i żaloba
 589 Konstantynopol
 591 Trybunał w Chalcedonie
 593 Ministrowie Juliana
 597 Przyjazd Maksymusa
 599 Chryzancjusz, Priskus, Eustatiusz
 601 Dwór dawny i nowy
 604 Upadek „agentes in rebus”
 605 Julian jako lekarz dusz
 608 Nowa polityka religijna
 609 Julian jako misjonarz
 612 Julian i Cezary
 614 Bazyli i Proajrezjusz
 616 Powroty wygnańców
 618 Śmierć biskupa Jerzego
 620 Julian i Egipcjanie
 623 Julian i Konstantynopol
 625 Dekurionowie
- 627 Nowa polityka gospodarcza
 629 Reforma poczty
 631 W Akwilei i nad Dunajem
- Antiochia**
 633 Pessynunt: Wielka Matka Bogów
 635 Pessynunt: kapłani i bluźniercy
 636 Ancyra: sądy
 637 Kapadocja: wspólnota intelektualistów
 638 Ustawa o nauczycielach
 640 Antiochia: święto Adonisa
 641 Antiochia: hippodrom
 642 Julian i Libanusz
 644 Antiocheńskie dni i noce Juliana
 646 Julian i jego wrogowie
 648 Julian i diecezja Afryki
 649 Artemiusz, prześladowca i święty
 650 Julian do chrześcijan Bostry i Edesy
 653 List do Arsakiosa
 654 List do arcykapłana Teodora
 657 Pielgrzymka na górę Kasjos
 659 Julian: odwiedziny w Dafne
 660 Spór o kolumny, ofiary i erotykę
 662 Pszenica dla Antiochii
 664 Oczyszczenie Dafne
 665 Pożar Dafne
 666 Sprawa Atanazjusza
 668 Prześladowania
 671 Satyra na cesarza i traktat przeciw galilejczykom
 672 Świątynia jerozolimska
 673 Styczeń roku 363
 674 Przed wyprawą: obawy i nadzieje
 676 Znaki złowieszcze
 677 Pożegnanie z Antiochią
- Ktezyfont**
 680 Litarby
 681 Beroea — Aleppo
 682 Batny
 684 Hierapolis
 685 Trzy dni w Hierapolis
 687 Edesa
 688 Karre
 689 Z Karre do Kirkesjum

691	Pochód wojenny	708	Ostatnia noc
692	Dura Europus	708	26 czerwca
694	Anata	710	Kto zabił cesarza?
695	Ogniem i mieczem	712	Grobowiec
696	Pirisabora	713	Epilog
699	Maozamalcha		
701	Park króla królów	717	Przypisy
702	Przeprawa przez Tygrys	722	Bibliografia
704	Narady i decyzje	725	Chronologia najważniejszych
wydarzeń
705	W połowie czerwca		
706	Walcząc z wrogiem, głodem, upałem		